

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۲۹

هفته منتهی به ۹ اکتبر ۲۰۱۶

۱۸ مهر ۱۳۹۵

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۱-۸

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

- آمریکا
- اروپا
- منطقه یورو
- ایتالیا
- انگلستان
- ژاپن
- چین
- کره جنوبی
- روسیه

۸-۱۱

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۱-۱۲

تحولات بازار طلا

۱۲-۱۴

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.namvar@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در امریکا سفارش کارخانه‌های کالاهای بادوام و غیربادوام و سرمایه‌ای در ماه اوت افزایش یافت. شاخص ISM کارخانه‌ای و غیرکارخانه‌ای ماه سپتامبر نیز مطلوب بود. اما اشتغال غیرکشاورزی در ماه سپتامبر رشد خوبی نداشت و نرخ بیکاری از ۴/۹ به ۵/۰ درصد افزایش یافت. مقامات فدرال رزرو بار دیگر در خصوص احتمال افزایش نرخ بهره در ماه دسامبر سخن گفتند.

در منطقه یورو، تردیدها نسبت به ادامه سیاست پولی انبساطی منجر به افزایش بازدهی اوراق قرضه شد. انتشار آمارهای مثبت اقتصادی نشان از بهبود وضعیت اقتصادی اروپا دارد. با وجود این، پیش‌بینی‌ها حاکی از تثبیت نرخ رشد اقتصادی در فصل سوم ۲۰۱۶ معادل نرخ رشد فصل دوم می‌باشد.

در انگلستان ارزش پوند در برابر دلار آمریکا سقوط شدید و غیرمنتظره‌ای را تجربه کرد و به پایین‌ترین سطح ۳۱ سال اخیر رسید. آمارهای منتشره از بخش‌های کارخانه‌ای و ساخت و ساز انگلستان حاکی از تثبیت انتظارات از بریکسیت بر روی بخش واقعی اقتصاد می‌باشد.

در ژاپن، گزارش تانکان برای سه ماهه سوم سال ۲۰۱۶ نشان از بدون تغییر ماندن شرایط کسب و کار دارد. شاخص اعتماد مصرف‌کننده و شاخص مدیران خرید در ماه سپتامبر هر دو بالاتر از میزان انتظار بود.

دلار امریکا در هفته گذشته در برابر بیشتر ارزها تقویت شد. شاخص دلار در هفته مذکور ۱/۱ درصد افزایش یافت. علاوه بر بهبود نسبی ارقام اقتصادی امریکا، نگرانی از عواقب خروج انگلیس از اتحادیه اروپا و همچنین افزایش شکاف نرخ بازدهی اوراق قرضه امریکا با آلمان از مهمترین دلایل تقویت دلار در برابر سایر ارزها محسوب می‌شد.

طلا در اوایل هفته گذشته در پی اظهارات رئیس فدرال رزرو ریچموند در حمایت از افزایش نرخ‌های بهره و انتشار آمار اولیه از بخش تولیدی امریکا با ریزش قیمت مواجه شد. روز جمعه گذشته، انتشار آمارها در خصوص افزایش نرخ بیکاری موجب نااطمینانی بیشتر در خصوص افزایش نرخ‌های بهره شده است.

روند تغییرات قیمت نفت در هفته گذشته به طور کلی صعودی بود. اظهارات مثبت برخی از اعضای اوپک در خصوص کاهش تولید نفت و ملاقات احتمالی برخی از اعضا با روسیه در حاشیه اجلاس انرژی استانبول امیدها را برای دستیابی به یک توافق اجرایی تقویت نمود.

امریکا

سفارشات کارخانه‌ای

در ماه اوت در مقایسه با ماه ژوئیه سفارشات کارخانه‌ای $0/2$ درصد افزایش یافت در حالی که پیش‌بینی عدم رشد وجود داشت. در ماه اوت میزان سفارشات کالاهای بادوام و غیر بادوام و همچنین کالاهای سرمایه‌ای در مقایسه با ماه ژوئیه افزایش داشت. اما در خصوص اقلام پرنوسان مربوط به حمل و نقل رشد به ثبت نرسید. با این وجود، از آنجایی که در سه ماهه منتهی به اوت میزان کالاهای سرمایه‌ای حمل شده به مقصد، $4/8$ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش داشته، از این رو به نظر می‌رسد در بخش کسب و کار در سه ماهه سوم 2016 رشد مناسبی به ثبت نخواهد رسید. این مطلب می‌تواند بر روند تولیدات در آینده نزدیک تأثیر منفی داشته باشد.

شاخص ISM

در ماه اوت که شاخص ISM کارخانه‌ای در سطح $49/6$ واحد اعلام شد، برخی صاحب‌نظران از احتمال فرو رفتن بخش کارخانه‌ای و صنعتی در رکودی دوباره سخن به میان آوردند. اما ارقام اخیر، این نگرانی را زدودند. شاخص مربوط به ماه اوت از رقم قبلی به $51/4$ واحد مورد تجدید نظر قرار گرفت. همچنین در ماه سپتامبر این شاخص به سطح $51/5$ واحد رسید. بر این اساس در بخش مذکور افزایش مناسبی در سفارشات جدید و تولید صورت گرفته است. اما هنوز در خصوص استخدام نیروی کار در بخش صنعتی لختی مشاهده می‌شود.

در بخش غیرکارخانه‌ای وضعیت بسیار امیدوار کننده‌تر بود. شاخص ISM غیرکارخانه‌ای از $51/4$ واحد در ماه اوت به $57/1$ واحد در ماه سپتامبر افزایش یافته که بالاترین سطح در 11 ماه گذشته است. افزایش در میزان کسب و کار، سفارشات جدید و استخدام نیروی کار سبب شد تا در بخش غیرکارخانه‌ای امید به رشد مطلوب تا پایان سال 2016 بیشتر از قبل وجود داشته باشد.

اشتغال

آمار اشتغال امریکا در سپتامبر چندان مطلوب نبود. اشتغال غیرکشاورزی که عمده جمعیت شاغلین این کشور را در بر می‌گیرد، در ماه سپتامبر در مقایسه با ماه اوت تنها 156 هزار نفر افزایش یافت که حدود 47 هزار نفر کمتر از میانگین 12 ماهه قبل از آن است. نرخ بیکاری نیز از $4/9$ درصد در ماه اوت به $5/0$ درصد در ماه سپتامبر افزایش یافت. با وجود افزایش نرخ بیکاری که هنوز در سطح اشتغال کامل از آن تعبیر می‌گردد، میانگین درآمد ساعتی افراد در ماه سپتامبر در مقایسه با ماه سپتامبر سال قبل، $2/6$ درصد افزایش یافته که $0/2$ واحد درصد بیشتر از رشد سالانه به ثبت رسیده در ماه اوت بوده است. این وضعیت بر سخت‌تر شدن شرایط در بازار کار حکایت دارد. آمارها نشان داده که در ماه سپتامبر اشتغال در بخش صنعتی 13

هزار نفر و در سه ماهه گذشته در مجموع ۲۷ هزار نفر کاهش یافته است. در بخش معدن به طور تقریبی کاهش یا افزایشی در میزان اشتغال روی نداده که به علت رشد نسبی در بهای نفت خام بوده است. بخش مهمی از تولیدات معدنی امریکا مربوط به تولید نفت می‌باشد. هر چند گزارش اشتغال ماه سپتامبر چندان مطلوب نبوده اما مقامات فدرال رزرو هنوز معتقد به مناسب بودن نرخ بیکاری در این کشور هستند.

سخنان مقامات فدرال رزرو

آقای استنلی فیشر قائم مقام فدرال رزرو و یکی از اعضا کمیته سیاست بازار باز، اظهار داشته: "یکی از عواملی که سبب کندی رشد اقتصادی امریکا شده، پایین بودن سطح اعتماد در بین فعالین اقتصادی است. عاملی که فدرال رزرو به دنبال نشانه‌هایی از بهبود آن است." با این سخنان آقای فیشر به طور تلویحی عنوان داشته که یکی از دلایل تعلل فدرال رزرو در افزایش نرخ بهره کمبود اعتماد در بین فعالین اقتصادی بوده است. وی در خصوص گزارش اشتغال ماه سپتامبر عنوان داشته این ارقام نه بر لزوم افزایش سریع نرخ بهره و نه بر لزوم تشدید سیاست‌های انبساطی پولی تاکید دارند. وی اظهار نمود هر چند اقتصاد در شرایط اشتغال کامل قرار دارد، اما پایین بودن نرخ رشد اقتصادی در این شرایط مطلوب نیست.

خانم لورتا مزتر رییس فدرال رزرو کلیولند، ارقام اقتصادی امریکا به خصوص آمارهای اخیر اشتغال در ماه سپتامبر را مطابق با انتظارات فدرال رزرو برای افزایش نرخ بهره کلیدی دانسته که موجب بالا رفتن احتمال افزایش نرخ بهره کلیدی در ماه دسامبر شده است. شایان ذکر است که خانم مزتر در جلسه ماه سپتامبر به همراه دو تن دیگر از اعضای شورای سیاست بازار باز فدرال رزرو، به نفع افزایش نرخ بهره کلیدی رای داده بود.

آقای جفری لاکر رییس فدرال رزرو ریچموند، علی‌رغم اینکه جزء اعضا رای دهنده در خصوص نرخ بهره کلیدی نیست، اما اعلام نموده در جلسه ماه سپتامبر به نفع افزایش نرخ بهره در گفتگوهای تخصصی شرکت نموده و در جلسات آتی نیز همین رویه را پیش خواهد گرفت. وی بر لزوم افزایش نرخ بهره کلیدی توسط بانک مرکزی امریکا به منظور کنترل تورم تأکید دارد.

منطقه یورو

بازده اوراق قرضه در اروپا در هفته گذشته بالا رفت. این افزایش به دلیل شایعاتی در خصوص محدود شدن خرید این اوراق توسط بانک مرکزی اروپا در آینده نزدیک بود. این موضوع بلافاصله به طور رسمی توسط بانک مرکزی اروپا تکذیب شد. بانک مرکزی اروپا از سال ۲۰۱۵ در قالب طرح خرید دارایی اقدام به خرید اوراق قرضه نموده است. میزان خرید این اوراق توسط این بانک در ابتدای طرح معادل ۶۰ میلیارد یورو در ماه بوده که از مارس ۲۰۱۶ به ۸۰ میلیارد یورو در ماه افزایش یافته است. تراز نامه بانک مرکزی اروپا به واسطه اجرای این طرح به میزان معنی‌داری گسترش داشته که این موضوع دلیل اصلی

افزایش احتمال محدودیت در اجرای آن می‌باشد. هدف اصلی این طرح، افزایش نرخ تورم به سطح هدف‌گذاری شده ۲ درصد است. در حال حاضر نرخ تورم اروپا اندکی بیشتر از صفر درصد می‌باشد که پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۲۰۱۷ به ۱ درصد و در پایان سال ۲۰۱۸ به ۱/۵ درصد افزایش یابد.

آمارهای منتشره از شاخص‌های مدیران خرید در بخش خدمات، تولید و ترکیبی از اقتصاد آلمان نشان دهنده بهبود اوضاع اقتصادی بزرگ‌ترین اقتصاد منطقه یورو می‌باشد. همچنین تولیدات صنعتی آلمان در ماه اوت نسبت به ماه قبل معادل ۲/۵ درصد افزایش یافته که این افزایش بیش از سه برابر پیش‌بینی‌ها بود.

آمارهای اقتصادی

شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای مارکیت در منطقه یورو از ۵۱/۷ در ماه اوت به ۵۲/۶ در ماه سپتامبر رسید. این افزایش بیشترین میزان در سه ماه گذشته بوده که به واسطه افزایش رشد تولید و سفارش‌های جدید صادراتی حاصل شده است. همچنین شاخص مدیران خرید بخش خدمات مارکیت از ۵۲/۱ در ماه اوت به ۵۲/۲ در ماه سپتامبر افزایش یافت. علاوه بر آن، شاخص مدیران خرید مرکب مؤسسه‌ی مارکیت در ماه سپتامبر بدون تغییر نسبت به ماه قبل، ۵۲/۶ واحد گزارش شده است.

خرده‌فروشی در منطقه یورو در ماه اوت ۲۰۱۶ نسبت به ماه قبل ۰/۱ درصد کاهش یافت. خرده‌فروشی در ماه ژوئیه نسبت به ژوئن معادل ۰/۳ درصد افزایش یافته بود. خرده‌فروشی در ماه اوت ۲۰۱۶ نسبت به ماه مشابه سال قبل، معادل ۰/۶ درصد افزایش یافت. پیش‌بینی‌ها حاکی از افزایش ۱/۵ درصدی بود.

با توجه به شرایط فوق، پیش‌بینی می‌شود نرخ رشد تولید ناخالص داخلی منطقه یورو در فصل سوم ۲۰۱۶ نسبت به دوره مشابه سال قبل در بازه ۱/۵۵ درصد الی ۱/۶۵ درصد تثبیت گردد. شایان ذکر است نرخ رشد تولید ناخالص داخلی منطقه یورو در فصل دوم سال ۲۰۱۶ نسبت به فصل دوم سال قبل، معادل ۱/۶ درصد بود.

ایتالیا

شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای ایتالیا از ۴۹/۸ در ماه اوت ۲۰۱۶ به ۵۱ واحد در ماه سپتامبر رسید. در مقابل شاخص مدیران خرید بخش خدمات از ۵۲/۳ در ماه اوت به ۵۰/۷ در ماه سپتامبر کاهش یافت. نسبت کسری بودجه بخش عمومی به تولید ناخالص داخلی در ایتالیا از ۴/۶ درصد در فصل اول سال ۲۰۱۶ به ۲ درصد در فصل دوم سال ۲۰۱۶ کاهش یافت.

انگلستان

روز جمعه گذشته بازده اوراق قرضه دولت انگلیس افزایش چشمگیری داشت. در این روز ارزش پوند در برابر دلار آمریکا سقوط شدید و غیرمنتظره‌ای را تجربه کرد و به پایین‌ترین سطح ۳۱ سال اخیر رسید. با وجود این، پوند موفق شد بیش از نیمی از کاهش روزانه‌اش را جبران کند.

بانک مرکزی انگلستان در ۱۳ اکتبر ۲۰۱۶ به منظور تعیین نرخ‌های بهره جلسه تشکیل خواهد داد. پیش‌بینی می‌شود با توجه به شرایط موجود، هیچ تغییری در نرخ‌های بهره ایجاد نشود.

آمارهای اقتصادی

شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌های انگلستان از ۵۳/۳ در ماه اوت به ۵۵/۴ در ماه سپتامبر افزایش یافت. این افزایش نشان از تثبیت انتظارات ناشی از بریکسیت بر روی بخش واقعی اقتصاد دارد. همچنین شاخص مدیران خرید بخش ساخت و ساز از ۴۹/۲ در ماه اوت به ۵۲/۳ در ماه سپتامبر رسید. پیش‌بینی برای این شاخص در ماه سپتامبر معادل ۴۹ بود. علاوه بر این شاخص مدیران خرید بخش خدمات با اندکی کاهش از ۵۲/۹ واحد در ماه اوت به ۵۲/۶ واحد در ماه سپتامبر رسید.

تولیدات کارخانه‌های انگلستان در ماه اوت ۲۰۱۶ نسبت به ماه قبل با ۰/۲ درصد افزایش مواجه شد. این میزان افزایش، ۰/۳ واحد درصد کمتر از پیش‌بینی‌ها بود. تولیدات کارخانه‌های انگلستان در ماه ژوئیه ۲۰۱۶ نسبت به ماه ژوئن معادل ۰/۹ درصد کاهش یافته بود.

کسری تراز تجاری انگلستان از ۲/۲ میلیارد پوند در ماه ژوئیه به ۴/۷ میلیارد پوند در ماه اوت رسید. همچنین کسری تراز تجاری کالا از ۹/۵ میلیارد پوند در ماه ژوئیه به ۱۲/۱ میلیارد پوند در ماه اوت رسید.

مؤسسه ملی مطالعات اقتصادی و اجتماعی در تازه‌ترین گزارش خود از اقتصاد انگلستان، نرخ رشد تولید ناخالص داخلی این کشور برای فصل سوم سال ۲۰۱۶ نسبت به فصل قبل را معادل ۰/۴ درصد پیش‌بینی کرد. قبل از این پیش‌بینی‌ها حاکی از نرخ رشد اقتصادی ۰/۵ برای این دوره بود. کاهش ۲ درصدی تولیدات کارخانه‌ای در سه ماهه سوم، دلیل اصلی این کاهش بوده است. شایان ذکر است تولید ناخالص داخلی انگلستان در فصل دوم سال ۲۰۱۶ نسبت به فصل قبل، معادل ۰/۷ درصد رشد داشت.

ژاپن

بانک مرکزی ژاپن در هفته گذشته گزارش تانکان را منتشر نمود. آمار منتشره در گزارش مذکور نشان داد که هر چند شرایط کسب و کار در ژاپن پیشرفت قابل ملاحظه‌ای نداشته اما شرایط بدتر هم نشده و بدون تغییر مانده است. بر

اساس این گزارش، به طور کلی شرایط کسب و کارهای تولیدی بزرگ ثابت مانده و شرایط کسب و کارهای تولیدی کوچک اندکی بهبود یافته است. این امر با توجه به تأثیرات منفی تقویت ین در سه ماهه سوم، نشان می‌دهد صنایع تولیدی در مقابل تغییرات ین منعطف بوده‌اند. شاخص شرایط کسب و کار برای صنایع تولیدی بزرگ در سه ماهه سوم سال ۲۰۱۶ نسبت به سه ماه قبل، ۶ اعلام شد که کمتر از میزان مورد انتظار بود. به این ترتیب این شاخص از ابتدای سال ۲۰۱۶ بدون تغییر ماند. در سوی مقابل، شرایط برای صنایع غیر تولیدی چندان مطلوب نبود. شاخص شرایط کسب و کار برای صنایع غیر تولیدی بزرگ در سه ماهه سوم سال ۲۰۱۶، مطابق با پیش‌بینی‌ها عدد ۱۸ اعلام شد که نسبت به سه ماهه دوم ۲۰۱۶ کاهش یافت و به کمترین میزان از دسامبر ۲۰۱۴ رسید. این کاهش متأثر از کم بودن تقاضای مصرف‌خصوصی و کاهش تعداد گردشگران خارجی در این دوره بوده است. شاخص شرایط کسب و کار برای صنایع غیر تولیدی کوچک در سه ماهه سوم نسبت به سه ماهه قبل از آن بهبود یافته و بالاتر از میزان مورد انتظار گزارش شده است.

تخمین اولیه شاخص همزمان^۱ برای ماه جولای ۰/۷ درصد اعلام شده بود که در تجدیدنظر به ۰/۱ تقلیل یافت. تخمین اولیه این شاخص برای ماه اوت ۰/۱ - اعلام شده و نسبت به ماه قبل بدتر شده است. شاخص مدیران خرید در ماه سپتامبر ۵۰/۴ بود که اندکی بالاتر از میزان مورد انتظار و همچنین بالاتر از تخمین اولیه آن اعلام شده است. شاخص اعتماد مصرف‌کننده (خانوار) در ماه سپتامبر با یک نمره افزایش نسبت به ماه قبل، به ۴۳ رسید که بیشتر از میزان پیش‌بینی بود. این رقم بالاترین میزان شاخص اعتماد مصرف‌کننده از سپتامبر ۲۰۱۳ است. تقویت سطح استاندارد زندگی، اشتغال و تمایل به خرید کالاهای بادوام منجر به افزایش این شاخص طی چند ماه اخیر شده‌اند. شایان ذکر است با اینکه درآمد خانوار نیز ثابت باقی مانده ولی به دلیل پایین بودن قیمت انرژی و ین قوی درآمد واقعی خانوار افزایش یافته است.

چین

مؤسسه اعتبارسنجی فیچ در گزارشی در خصوص ریسک‌های پیش‌رو بانک‌های جنوب شرق آسیا به بررسی تأثیر افت رشد اقتصادی چین بر وضعیت بانک‌های این منطقه پرداخته است. در این گزارش شرایط اقتصادی پیرامون بانک‌های جنوب شرقی آسیا پرچالش عنوان شده که خطر رشد بالای تسهیلات، آنها را تهدید می‌نماید. این مؤسسه معتقد است در سال‌های اخیر نسبت تسهیلات به تولید ناخالص داخلی در کشورهای عضو ASEAN بالا و نگران‌کننده بوده است. رشد این نسبت بیشتر به سبب افت نرخ رشد اقتصادی در این کشورها بوده است. کاهش نرخ ارزهای محلی کشورهای مورد بررسی و کاهش ارزش کالاها در سطح جهان از جمله چالش‌های پیش‌روی بانک‌های فعال در کشورهای عضو ASEAN برشمرده

^۱ شاخصی که همه فعالیت‌ها را همزمان و بدون در نظر گرفتن تقدم و تأخر محاسبه می‌کند. در واقع بررسی در یک مقطع زمانی از کلیه فعالیت‌های اقتصادی است.

است. این وضعیت سبب افزایش مطالبات غیرجاری بانک‌های مذکور به بالاترین سطح تاریخی شده است. در چنین شرایطی سناریوی افت بیشتر نرخ رشد اقتصادی چین می‌تواند سبب بروز مشکلات اساسی برای بانک‌های کشورهای مذکور شده و کاهش شدید سودآوری و افت ارزش دارایی آنها را به دنبال داشته است. در این شرایط ریسک بالاتری متوجه بانک‌های کشورهای اندونزی، مالزی و تایلند خواهد بود. با اینکه شرایط برای بانک‌های سنگاپور باثبات‌تر است اما ریسک بانک‌های این کشور نیز در سال‌های اخیر افزایش یافته است.

در سه ماهه منتهی به سپتامبر میزان ذخایر خارجی چین با ۸۵ میلیارد دلار کاهش به ۳/۱۶۶ تریلیون یوان رسیده است. در طول سال گذشته میلادی و بعد از تضعیف یوان، ذخایر ارزی چین ۵۱۳ میلیارد دلار کاهش یافته بود. افزایش خروج سرمایه از چین به معنی کاهش در ذخایر این کشور است. بانک مرکزی چین در چند ماه اخیر بارها در بازار ارز به منظور تثبیت نرخ برابری یوان و جلوگیری از کاهش ارزش آن دخالت نموده است. اما به نظر می‌رسد این میزان دخالت در بازار ارز تنها توانسته تا حدودی از سرعت کاهش ارزش یوان بکاهد و روند خروج ارز از این کشور ادامه دارد. از ابتدای سال ۲۰۱۶ تا کنون یوان ۲/۷۸ درصد از ارزش خود در مقابل دلار را از دست داده و پیش بینی شده در سال آینده میلادی نیز ۳ درصد دیگر از ارزش خود را از کف بدهد. در این صورت روند خروج سرمایه و کاهش ذخایر ارزی چین ادامه خواهد یافت.

از روز شنبه هفته گذشته یوان چین به طور رسمی وارد سبد ارزی محاسبه نرخ SDR صندوق بین‌المللی پول شد. ورود این ارز به سبد SDR قدمی بزرگ در تبدیل یوان به یک ارز جهان‌روا است. موفقیت دولت چین در وارد نمودن یوان به سبد محاسباتی SDR حاصل تلاش‌های این دولت در ایجاد تغییرات ساختاری در اقتصاد این کشور و بازکردن بازارهای مالی چین برای سرمایه‌گذاران خارجی است. مقرر شده وزن یوان در محاسبات سبدي SDR ۱۰/۹۲ درصد باشد.

کره جنوبی

تورم ماه سپتامبر نسبت به سپتامبر سال گذشته به ۱/۴ درصد افزایش یافت. این در حالی بود که در ماه اوت در مقایسه با ماه اوت تورم به ۰/۴ درصد رسیده بود. همچنین شاخص عمومی قیمت کالاها در ماه سپتامبر در مقایسه با ماه قبل از آن از ۰/۱- به ۰/۶ درصد افزایش یافت. این در شرایطی است که در ماه‌های اخیر بانک مرکزی کره نرخ بهره کلیدی را ۱/۲۵ درصد کاهش داده است. این شرایط کاهش بیشتر نرخ بهره کلیدی و تشدید سیاست‌های انبساط پولی را مشکل می‌نماید. اقتصاد کره با توجه به کاهش رشد اقتصادی جهانی به‌خصوص چین دچار افت شده است.

روسیه

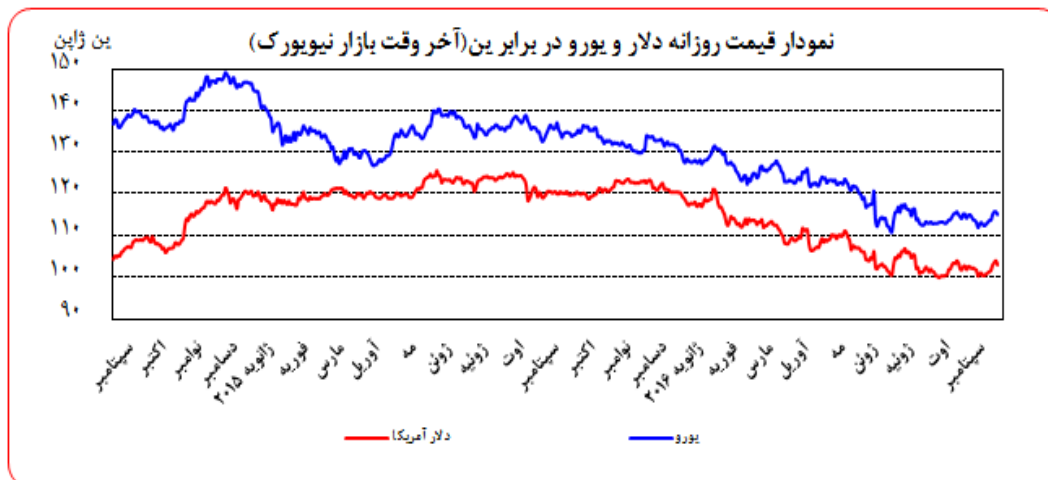
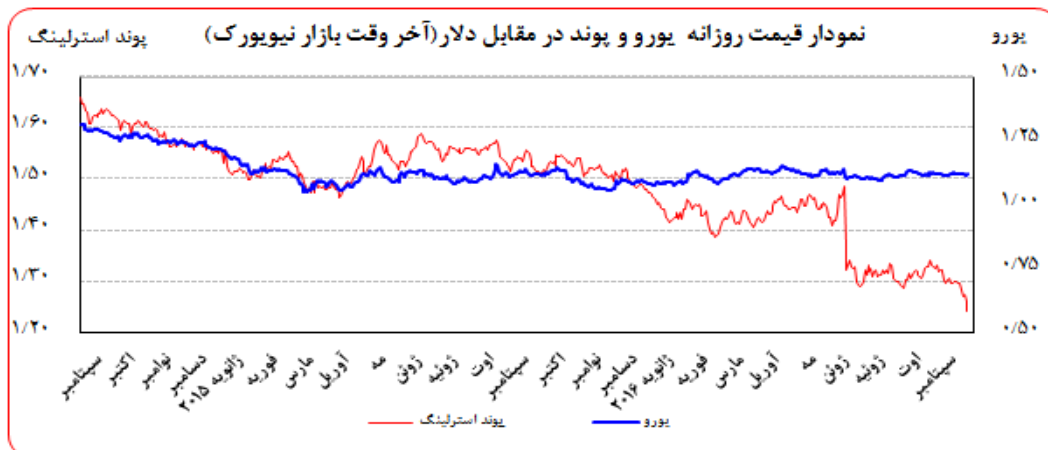
در ماه اوت در مقایسه با ماه اوت سال قبل اقتصاد روسیه هیچ رشدی نداشته است. این در حالی بود که در ماه ژوئیه در مقایسه با ماه مشابه سال قبل از آن اقتصاد این کشور ۰/۸ درصد کوچکتر شده بود. افزایش نسبی بهای نفت سبب شده تا

در ماه اوت حداقل اقتصاد روسیه کوچکتر از سال قبل نشود. ممکن است در ماه‌های آتی نرخ رشد اندکی به ثبت برسد. البته با شروع فصل سرما در این کشور فعالیت‌های اقتصادی دچار افت خواهند شد از این رو حتی در صورت رشد مثبت اقتصاد این کشور در سه ماهه باقی مانده از سال ۲۰۱۶، نرخ رشد اقتصادی اندک خواهد بود. البته افزایش در بهای نفت می‌تواند بسیار امیدوار کننده باشد. دولت روسیه پیش‌بینی نموده اقتصاد این کشور در سال ۲۰۱۷ نیز روند رشد بسیار کم سرعتی را تجربه نماید.

تحولات بازار ارزهای عمده

ارزش دلار آمریکا روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن در برابر یورو، ین و فرانک و پوند به ترتیب ۰/۳۳ و ۱/۶ و ۰/۶۲ و ۴/۱۷ درصد تقویت گردید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۱۱۵۲-۱/۱۲۱۳ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۲۸۴۱-۱/۲۴۳۵ دلار در نوسان بود. همچنین هر دلار نیز در دامنه ۱۰۳/۹۵-۱۰۱/۶۵ ین متغیر بود.

عوامل تضعیف دلار در برابر سایر ارزها

- انتشار خبر تصمیم بانک مرکزی اروپا برای پایان تدریجی برنامه خرید دارایی‌های مالی باعث تقویت یورو در برابر دلار و سایر ارزها شد. البته تقویت یورو در برابر پوند انگلیس از شدت بیشتری برخوردار بود. یک روز بعد خبر مذکور توسط مقامات بانک مرکزی اروپا تکذیب شد و اصلاح قیمت یورو را به دنبال داشت.
- گزارش اشتغال غیر کشاورزی آمریکا در ماه سپتامبر کمتر از انتظار بود و باعث تضعیف دلار در برابر سایر ارزها در روز پایانی هفته شد.

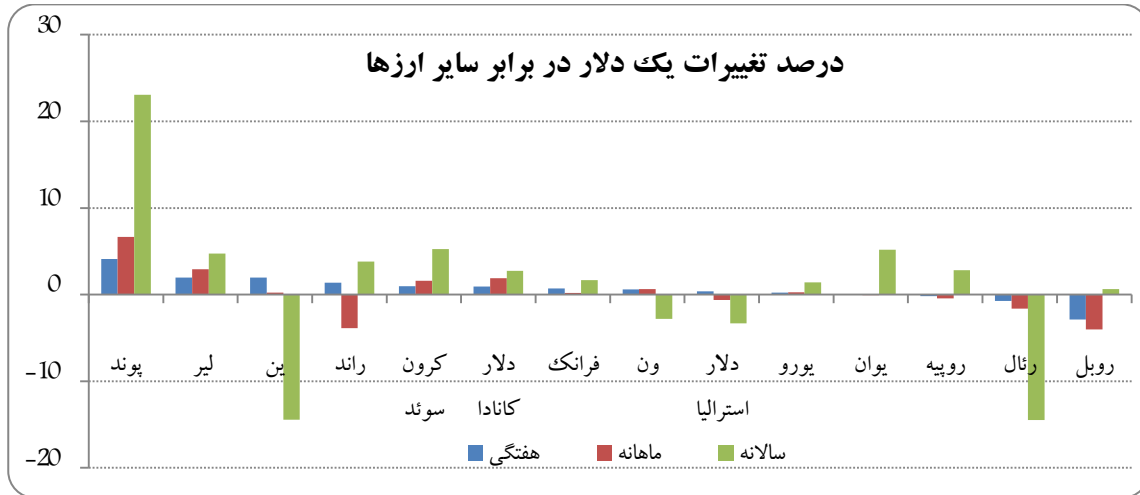
عوامل تقویت دلار در برابر سایر ارزها

- بازگشت رشد تولیدات صنعتی آمریکا به محدود مثبت در ماه سپتامبر باعث تقویت دلار در برابر سایر ارزها در ابتدای هفته شد.
- تأکید خانم "ترزا می" نخست وزیر انگلیس در کنفرانس سالانه حزب محافظه‌کار بر پیشبرد برنامه خروج این کشور از اتحادیه اروپا و نگرانی‌های مربوط به تبعات این رویداد در بازار ارز طی هفته گذشته باعث تضعیف پوند در برابر سایر ارزها به ویژه دلار آمریکا شد.
- جفری لاکر رئیس فدرال رزرو ریچموند روز سه شنبه بر لزوم افزایش نرخ بهره کلیدی توسط بانک مرکزی آمریکا به منظور کنترل تورم تأکید کرد.
- با اینکه آمار اشتغال بخش خصوصی آمریکا چندان رضایت بخش نبود اما کاهش کم سابقه آمار هفتگی متقاضیان دریافت بیمه بیکاری آمریکا و همچنین قرار گرفتن شاخص خدمات این کشور در ماه سپتامبر در بالاترین سطح ۱۱ ماهه، زمینه تقویت دلار در روزهای میانی هفته گذشته را فراهم ساخت.

بازار ارز هفته شلوغی را پشت سر گذاشت. به جز دلار که همیشه مرکز توجه است پوند استرلینگ هفته گذشته بازی‌گردان بازار ارز بود. پوند طی هفته شیبی نزولی در برابر دلار داشت. روز جمعه نیز با تکانه نزولی ۱۰ درصدی در ساعات اولیه فعالیت بازار در بازار آسیا مواجه شد. البته با شروع به کار بازار ارز در اروپا و آمریکا این افت شدید تا حدودی اصلاح شد. در مجموع پوند استرلینگ در هفته گذشته بیش از ۴ درصد از ارزش خود را در برابر دلار از دست داد. پس از پوند بیشترین

کاهش به ترتیب مربوط به لیر ترکیه و ین ژاپن بود. به جز روبل روسیه و رئال برزیل سایر ارزهای مورد بررسی در هفته گذشته در برابر دلار آمریکا تضعیف شدند.

هفته گذشته اخبار مربوط به جریمه دویچه بانک توسط نظام قضایی آمریکا و افت ارزش سهام آن کمتر مورد توجه قرار گرفت. در هفته گذشته خبر و تحلیلی در بلومبرگ منتشر شد که از تصمیم بانک مرکزی اروپا برای اجرای سیاست خروج تدریجی از خرید دارایی‌های مالی خبر می‌داد. این موضوع مربوط به روز سه شنبه بود. اما علاوه بر سه شنبه باعث تقویت یورو در برابر دلار، پوند و ین در روزهای سه شنبه و چهارشنبه شد. تشدید نگرانی جدایی انگلیس از اتحادیه اروپا، اخبار مثبت اقتصادی از آمریکا و بیشتر شدن احتمال افزایش نرخ بهره توسط فدرال رزرو در ماه مارس باعث شد تا یورو هفته را با اندکی کاهش در برابر دلار به پایان برساند.

پوند استرلینگ به صورت غافل‌گیر کننده‌ای تا ۱/۱۳۷۸ دلار در روز جمعه کاهش یافت در حالی که هفته را در نرخ ۱/۲۹۷۶ آغاز کرده بود. افزایش نگرانی‌های مربوط به جدایی انگلیس از اتحادیه اروپا و پیش‌بینی افت شدید رشد اقتصادی این کشور در فصول آتی، سبب شد در یک ماه گذشته افت ارزش پوند شتاب بیشتری به خود بگیرد. افت ارزش پوند در برابر دلار در یک ماه گذشته بیش از ۶/۵ درصد بوده است. به همین علت پیش‌بینی می‌شد خانم ترزا می نخست‌وزیر انگلیس از مواضع خود عقب‌نشینی کند. اما روز دوشنبه خانم می در کنفرانس سالانه حزب محافظه‌کار بر خروج سریع‌تر انگلیس از اتحادیه اروپا تأکید کرد. پس از آن فرانسوا اولاند رئیس‌جمهور فرانسه نیز با لحنی تند از اینکه انگلیس مجبور به پرداخت هزینه جدایی از اتحادیه اروپایی است بر آتش بحران دمید. این مسائل افت پوند را طی هفته به دنبال داشت. اما روز جمعه در ساعات اولیه وقتی در بیشتر مناطق معاملات توسط الگوریتم‌ها و نرم‌افزارها در حال مدیریت بود در کمتر از یک ساعت پوند نزدیک به ۱۰ درصد از ارزش خود را از دست داد. البته این تنزل شدید به سرعت جبران شد و در نهایت با افت ۲/۷ درصدی

در برابر دلار نسبت به ابتدای روز به کار خود پایان داد. خطوط مقاومت زیادی در این روز شکسته شد و دامنه نوسان جدیدی برای پوند استرلینگ به ثبت رسید. نرخ‌هایی که در روز جمعه به ثبت رسید از سال ۱۹۸۵ به بعد مشاهده نشده بود.

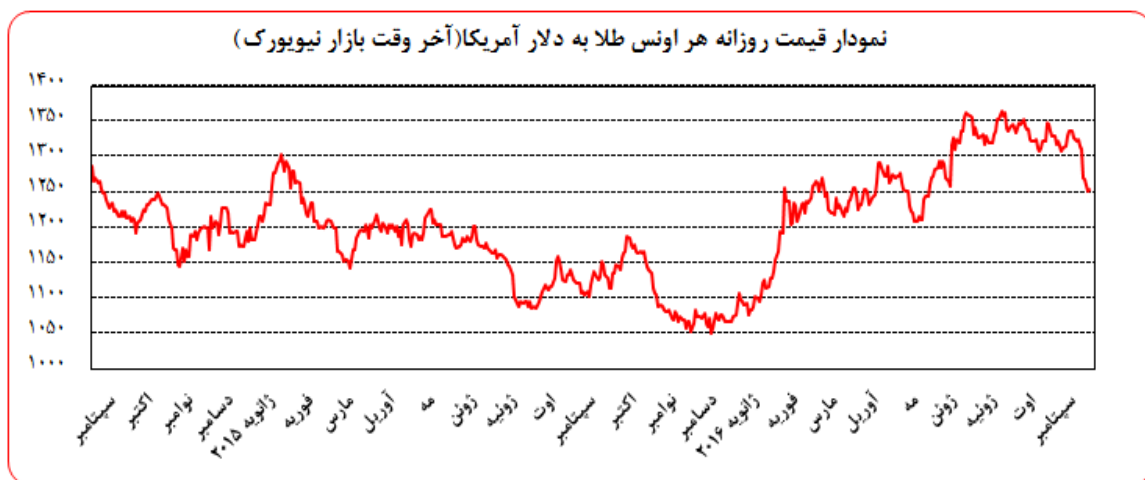
نام ارز/نرخ بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار	۰/۸۷۶۰۶	۱/۲۶۲۲۲	-	۱/۵۸۷۱۱
یورو	-۰/۳۲۲۰۰	-۰/۲۱۲۱۴	-	-۰/۰۷۶۸۶
پوند	۰/۳۹۲۸۸	۰/۵۴۶۳۳	-	۰/۷۷۸۶۹
فرانک	-۰/۷۳۳۲۰	-۰/۶۴۵۸۰	-	-۰/۴۸۲۶۰
ین	-۰/۰۲۰۰۰	۰/۰۰۲۵۰	-	۰/۱۰۷۰۰
درهم امارات	۱/۲۷۱۸۶	۱/۵۲۰۸۶	-	۱/۸۱۵۲۹
یوآن مرجع	-	-	-	۴/۳۵
لیبر ترکیه	۹/۰۲۶۶	۹/۲۸۷۴	۹/۴۵۰۰	۹/۴۷۰۰

تحولات بازار طلا

بهای طلا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۴/۸۳ درصد کاهش یافت. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۳۱۱/۵۴-۱۲۵۱/۱۷ دلار برای هر اونس در نرخ‌های پایانی ثبت شد. طلا در روز سه‌شنبه با بزرگ‌ترین کاهش یک روزه قیمت از دسامبر سال ۲۰۱۳ روبه رو شد. انتشار آمار اقتصادی مطلوب‌تر از پیش‌بینی‌ها برای بخش تولیدی آمریکا و همچنین اظهارات جفری لاکر، رییس بانک فدرال رزرو ریچموند در خصوص تقویت زمینه افزایش نرخ‌های بهره، انتظارات پیرامون اقدام فدرال رزرو برای افزایش نرخ‌های بهره تا پایان سال را افزایش داد. این عوامل در کنار صعود شاخص دلار، اصلی‌ترین عوامل کاهش قیمت طلا به پایین‌تر از ۱۳۰۰ دلار در هر اونس بود.

علاوه بر آن رواج شایعاتی در خصوص احتمال محدود نمودن سیاست انبساط پولی توسط بانک مرکزی اروپا، منجر به کاهش بیشتر قیمت طلا شد. البته این موضوع بلافاصله به طور رسمی توسط بانک مرکزی اروپا تکذیب شد. همچنین مشکل کمبود نقدینگی دوپچه بانک آلمان و احتمال عرضه طلا توسط این بانک، به فشار کاهش قیمت‌ها افزود. آمارهای اقتصادی مثبت و به‌ویژه رشد چشمگیر فعالیت بخش خدمات آمریکا دورنمای افزایش نرخ‌های بهره در دسامبر را تقویت کرده بود. اما انتشار گزارش‌ها در خصوص افزایش نرخ بیکاری به ۵ درصد و پایین‌تر از انتظار بودن تعداد شغل‌های ایجاد شده در ماه سپتامبر باعث گسترش نااطمینانی در مورد افزایش نرخ‌های بهره آمریکا شد که روند نزولی قیمت طلا را متوقف ساخت.

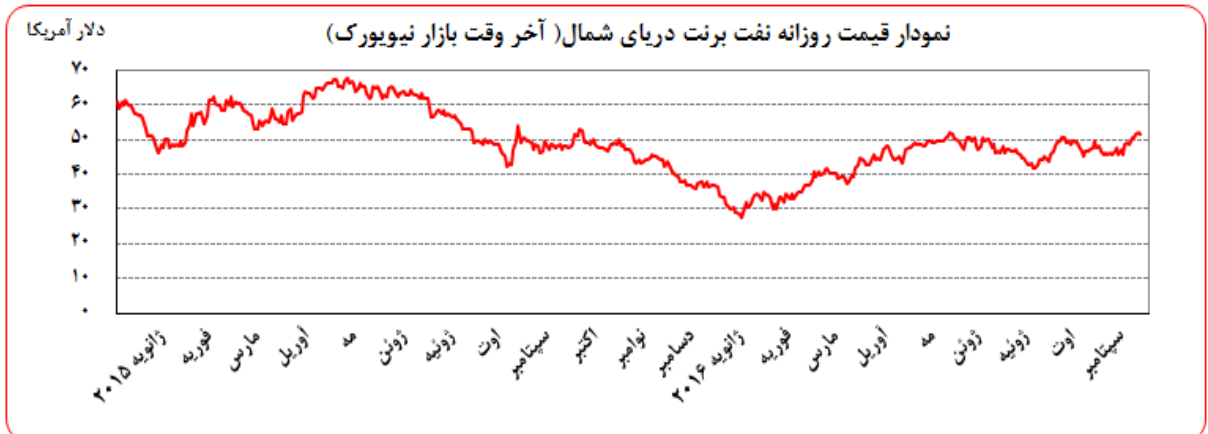
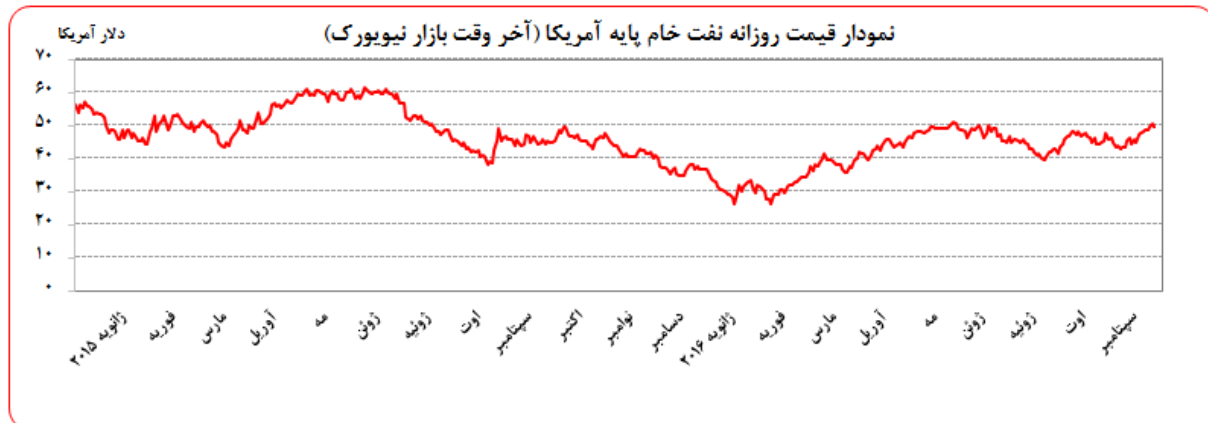

تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه آمریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۳/۲۵ درصد افزایش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۴۴/۵۰-۴۹/۴۸ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی بهای هر بشکه آن در سطح ۴۹/۵۲ دلار قرار گرفت. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۵/۸۵ درصد افزایش یافت. هر بشکه نفت خام برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار مذکور در دامنه ۵۱/۵۱-۵۲/۸۷ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه آن به ۵۱/۶۱ دلار رسید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۴۷/۸۴-۴۶/۶۴ دلار معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه آن در سطح ۴۷/۲۳ دلار قرار گرفت که در مقایسه آخرین نرخ هفته گذشته (روز پنجشنبه) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۷/۱۹ درصد افزایش یافت.

از اولین روز هفته گذشته بازار نفت روند صعودی در پیش گرفت. ولی در روز سه شنبه با اعلام خبر افزایش تولید نفت ایران و نزدیک شدن سطح تولید این کشور به دوره پیش از تحریم ها و همین طور افزایش تولید نفت لیبی، قیمت نفت اندکی کاهش یافت. در روزهای پایانی هفته روند صعودی قیمت بار دیگر ادامه یافت که مهم ترین عوامل آن عبارت بود از: کاهش ذخایر نفتی امریکا برای پنجمین هفته متوالی و رسیدن به پایین ترین سطح از ژانویه سال جاری، اظهارات وزیر انرژی الجزایر مبنی بر اینکه در صورت لزوم اعضای اوپک قادرند بیش از آنچه در نشست اخیر اعلام شده عرضه نفت را کاهش دهند، خبر ملاقات برخی از کشورهای عضو اوپک و روسیه در حاشیه کنفرانس انرژی در استانبول، مذاکره تلفنی رؤسای جمهور ایران و ونزوئلا در خصوص لزوم توافق کشورهای تولیدکننده نفت جهت افزایش قیمت آن و نزدیک شدن طوفان متیو^۱ به خلیج مکزیک. روز جمعه تقویت دلار و خبر افزایش تعداد سکوه‌های نفتی امریکا برای سیزدهمین هفته متوالی سبب شد قیمت نفت اندکی کاهش یابد.

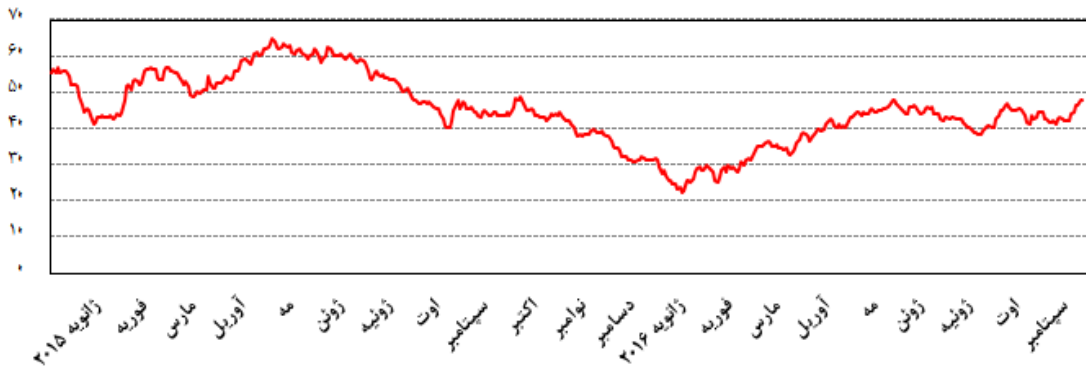

¹ Mathew

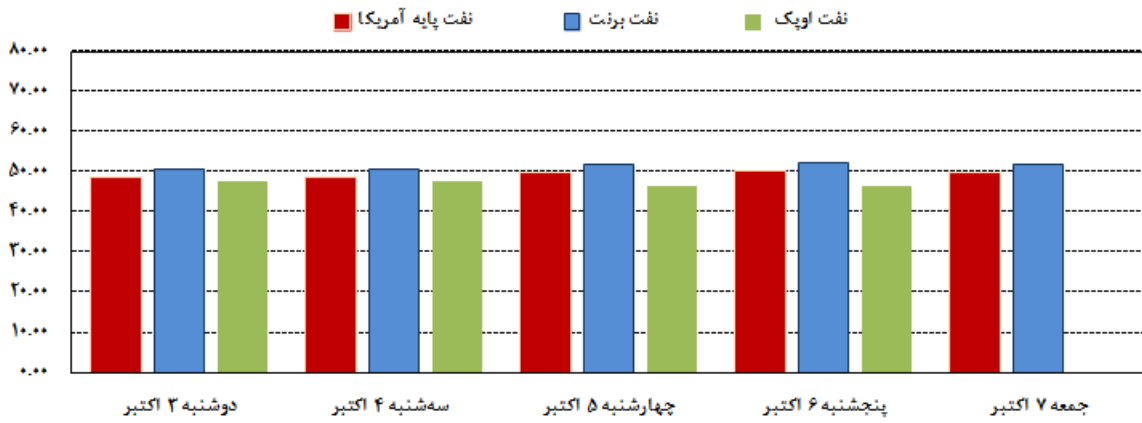

دلار آمریکا

نمودار قیمت روزانه سبد نفتی اوپک (آخر وقت بازار نیویورک)

قیمت‌های نفت در هفته منتهی به ۷ اکتبر

مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)			موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)		
Δ سال قبل	Δ هفته ماقبل	میزان در هفته گذشته	Δ سال قبل	Δ هفته ماقبل	موجودی در هفته گذشته
-۷۰۵	-۳۰	۸,۴۶۷	۳۸۷	-۳۰	۱,۱۹۴/۸۰
		تولید داخلی	۳۸۷	-۳	۴۹۹/۷۰
		خالص واردات	۰/۰	۰/۰	۶۹۵/۱۰
۷۲۸	-۵۸	۷,۲۷۰	۳/۵	۰/۲	۲۲۷/۴۰
					بنزین

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

هفته منتهی به ۱۳۹۵/۰۷/۱۶

۲۰۱۶/۱۰/۰۷

درصد تغییرات	متوسط هفته	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	عنوان	متوسط هفته گذشته	جمعه
		۷ اکتبر	۶ اکتبر	۵ اکتبر	۴ اکتبر	۳ اکتبر		۳۰ سپتامبر	
۰/۸۹	۱/۱۰	۹۶/۳۶۰	۹۶/۵۰۱	۹۶/۶۵۸	۹۶/۱۰۱	۹۶/۱۸۰	۹۵/۷۰۱	شاخص دلار	۹۵/۴۴۹
۰/۳۴	۱/۲۹	۱/۳۲۰۲	۱/۳۲۹۹	۱/۳۲۱۹	۱/۳۱۷۷	۱/۳۱۹۴	۱/۳۱۲۱	دلار کانادا	۱/۳۱۳۰
۲/۲۱	۱/۶۰	۱۰۲/۹۹	۱۰۲/۹۶	۱۰۳/۹۵	۱۰۳/۵۰	۱۰۲/۸۹	۱۰۱/۶۵	ین ژاپن	۱۰۱/۳۴
-۰/۳۱	-۰/۳۳	۱/۱۱۹۶	۱/۱۲۰۳	۱/۱۱۵۲	۱/۱۲۰۵	۱/۱۲۰۵	۱/۱۲۱۳	یورو*	۱/۱۲۴۰
۰/۷۵	۰/۶۲	۰/۹۷۷۰	۰/۹۷۷۴	۰/۹۸۰۸	۰/۹۷۴۱	۰/۹۷۹۰	۰/۹۷۳۶	فرانک سوئیس	۰/۹۷۱۴
-۲/۴۵	-۴/۱۷	۱/۲۶۷۴	۱/۲۴۳۵	۱/۲۶۱۵	۱/۲۷۴۹	۱/۲۷۲۹	۱/۲۸۴۱	لیبره انگلیس*	۱/۲۹۷۶
-۰/۴۶	-۰/۶۹۵	۱/۳۹۲۱۷	۱/۳۸۶۱۱	۱/۳۹۱۰۶	۱/۳۹۳۲۷	۱/۳۹۲۷۴	۱/۳۹۷۶۸	SDR به دلار	۱/۳۹۵۸۱
-۴/۱۴	-۴/۸۳	۱۲۷۰/۵۷	۱۲۵۲/۷۱	۱۲۵۱/۱۷	۱۲۶۷/۱۲	۱۲۷۰/۳۱	۱۳۱۱/۵۴	طلای نیویورک (هراونس)	۱۳۱۶/۳۲
-۳/۷۹	-۴/۸۲	۱۲۷۵/۸۵	۱۲۵۸/۷۵	۱۲۵۴/۵۰	۱۲۶۹/۴۰	۱۲۸۳/۳۰	۱۳۱۳/۳۰	طلای لندن (هراونس)	۱۳۲۲/۵۰
۷/۳۹	۵/۸۵	۵۱/۶۱	۵۱/۹۳	۵۲/۵۱	۵۱/۸۶	۵۰/۸۷	۵۰/۸۹	نفت برنت انگلیس	۴۹/۰۶
۵/۹۳	۳/۲۵	۴۹/۵۲	۴۹/۸۱	۵۰/۴۴	۴۹/۸۳	۴۸/۶۹	۴۸/۸۱	نفت پایه آمریکا	۴۸/۲۴
۰/۱۱	-۰/۳۷	۱۸۲۴۲	۱۸۲۴۰	۱۸۲۶۹	۱۸۲۸۱	۱۸۱۶۸	۱۸۲۵۴	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۸۳۰۸
۳/۴۷	۲/۴۹	۱۷۱۴۳	۱۶۸۶۰	۱۶۸۹۹	۱۸۶۱۹	۱۶۷۳۶	۱۶۵۹۹	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۶۴۵۰
۲/۴۵	۲/۱۰	۷۰۲۷	۷۰۴۴	۷۰۰۰	۷۰۳۳	۷۰۷۴	۶۹۸۴	FTSE-100 (بورس لندن)	۶۸۹۹
۱/۳۸	-۰/۱۹	۱۰۵۶۶	۱۰۴۹۱	۱۰۵۶۹	۱۰۵۸۶	۱۰۶۲۰	-	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۱۰۵۱۱

* هر واحد به دلار آمریکا

** درصد تغییرات آخرین روز کاری دو هفته

*** درصد تغییرات متوسط هفتگی

شماره ۳۰

دایره اخبار اقتصادی